

Protokół

83. posiedzenia I. sesji IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 18. lutego 1910.

Początek o godzinie 11. przedpołud.

Przewodniczący : Marszałek krajowy
JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze : Mieczysław Urbański,
Stanisław Henryk Badeni, Jan Wasung,
Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu : c. k. Namiestnik
JE. Dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca
namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 81.
posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie
wniesiono przeciw niemu żadnych za-
rzutów, protokół 82. posiedzenia złożo-
ny jest w biurze sejmowem do przejr-
zenia.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło
pismo c. k. Sądu pow. w Rohatynie
z 16. lutego 1910 L. Ns. 52 5/10 o zezwo-
lenie na karno-sądowe ściganie p. Krze-
czunowicza z powodu przekroczenia
obrazy czci, i udziela w tej sprawie
głosu sekretarzowi p. Urbańskiemu.

Sekretarz p. Urbański wnosi o prze-
kazanie tego pisma sądu pow. w Ro-
hatynie, komisji prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwała ten
wniosek formalny sekretarza p. Urbań-
skiego o odesłanie powyższego pisma
c. k. Sądu pow. w Rohatynie do ko-
misji prawniczej.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj wniesionych po dzień 18. lutego
1910 roku które przydzielono następu-
jącym komisjom, a mianowicie :

Wydziałowi krajowemu L. s. 6148,
6150.

Komisji szkolnej L. s. 6145—6147.
Komisji gosp. kraj. L. s. 6151, 6152,
6153.

Komisji drogowej L. s. 6149.

Marszałek wzywa sekretarzy do od-
czytania złożonych wniosków, i interpe-
lacyj.

Sekretarze p. p. Urbański, a nastę-
pnie Skwarko, odczytują zgłoszone wnio-
ski i interpelacje, które opiewają :

W n i o s e k n a g ł y

p. Bojki i tow. w sprawie szkód ele-
mentarnych w kilku gminach powiatu
dąbrowskiego.

W drugiej połowie czerwca r. 1909.
gminy : Wola żelichowska, Zalipie, Za-
sternicze, część gminy Lubiezka i Że-

lichowa, zostały nawiedzione gradem, który zniszczył plony, będące w pełnym rozwoju, tak, że musiano je przeorać i zbiory rolnikom prawie zupełnie przepadły.

Aby przyjść ciężko dotkniętym z jaką taką pomocą ze strony kraju, podpisani wnoszą!

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminom wyżej wymienionym udziela się z funduszków krajowych odpowiednią subwencję.

Wnioskodawca:

Bojko.

Czaykowski, Górski, Schätzel, Skrzyński, Bis, Myjak, Lewakowski, Gniewosz, Długosz, Styła, Ptak, Witos, Cieluch, Szwed, Krężel, Jedynek, Jampolski, Cipser, Kędzior, Wrześniowski.

W n i o s e k

posła Jedyneka i tow. w sprawie założenia krajowej szkoły koszykarskiej w powiecie ropezyckim.

Wysoki Sejmie!

Powiat ropezycki jest jednym z tych powiatów, w którym niema żadnego przemysłu, niema żadnej szkoły rękodzielniczej, a jednak szkoła koszykarska miałaby dobre powodzenie. Obok rzeki Wisłoki na przestrzeni 2¹/₂ mili, które Wisłoka przepływa przez powiat ropezycki, jest podostatkkiem wikliny zdolnej do wyrobów koszykarskich. Oprócz wiklin znajdujących się na brzegach Wisłoki jest wikła wzdłuż potoku Wielopolka, wiklinę tę, gdyby była szkoła koszykarska w powiecie, możnaby z dobrym skutkiem zużytkować. Zważywszy, że szkoła koszykarska miałaby zapewnioną frekwencję, że przemysł koszykarski dałby ludności zajęcia i zarobek, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w jak najkrótszym czasie przy-

stąpił do założenia szkoły koszykarskiej w powiecie ropezyckim.

Wnioskodawca:

Jedynek.

Stefczyk, Bojko, Witos, Szwed, Jampolski, Skołoszewski, Myjak, Ptak, Styła, Krężel, Bis, Cieluch, Kędzior, Cipser.

I n t e r p e l a c y a

posła A. Krężła i tow. do C. k. Rządu w sprawie propinacyjnej.

W ostatnich czasach coraz częściej pojawiają się znaki, dowodzące, że ze strony królików propinacyjnych nie brak usiłowań aby niewolę propinacyjną, której koniec miał nastąpić z rokiem 1910, pod nową formą przedłużyć na dalsze lata.

Oto właściciele browarów i gorzelni a zarazem możni po powiatach panowie, sprytnie zarzucają sieci na szynkarzy, aby utrzymać ich nadal w zupełnej od siebie zależności i w tym celu obiecując im wyrobienie koncesyi, wzajemnie żądając od nich podpisania kontraktu, którym zobowiążą się na dłuższy przeciąg czasu wyłącznie z ich gorzelni i browarów pobierać wódkę czy piwo.

Typowym jest w tym względzie kontrakt, przedłożony przez zarząd dóbr Dzików do podpisu wszystkim szynkarzom w tych dobrach na wypadek otrzymania za możliwą protekcją p. hrabiego (a może i bez niej) koncesyi na szynkarstwo p. r. 1910.

Kontraktem tym zobowiązuje się niewolnik szynkarski począwszy od 1 stycznia 1911 do 31 grudnia 1920, kupować wszelkie trunki, bez ograniczenia, jakie tylko będą mu potrzebne do wyszynku i sprzedaży, a to spirytus, wódki, wszelkie rozolisy i likiery wyłącznie z rafinerji i fabryki wódek na Wymysłowie, a piwo z browaru w Dzikowie.

Za wyjątkowem zezwoleniem zarządu dóbr Dzików, może sprzedawać tyl-

ko piwo okocimskie, z tem jednak zastrzeżeniem, że najwyższa cena piwa dzikowskiego, może być tylko taka, żeby była niższa na jednym hektolitrze o dwie korony od piwa okocimskiego tego samego gatunku i nazwy.

Na uwagę zasługuje następujący punkt kontraktu, który dozwala zarządowi dóbr Dzików eksploatować wedle swej woli całe powiaty.

Punkt ten (3) opiewa :

Ceny pobierane tak za piwo jak i za wszelkie spirytualia zobowiązuje się płacić takie, jak również ceny przy sprzedaży od odbiorców drobnych i wyszynku od konsumentów zobowiązuje się i będą pobierał takie, jakie ustalowi zarząd dóbr każdorazem na pewien okres czasu dla innych szynkarzy, skonstruktowanych z zarządem dóbr a wykonujących swój przemysł w najbliższem sąsiedztwie mojej siedziby przemysłowej, jak również zgadzam się już teraz na te zmiany w cenach trunków, jakie zarząd zaprowadzi dóbr każdorazem dla innych szynkarzy skonstruktowanych z zarządem dóbr, z powodu podrożenia kosztów producyi lub walki konkurencyjnej, albo wogóle, gdy to z nieprzewidzianych powodów stanie się koniecznem.

Następuje szczegółowe omówienie cen i warunków sprzedaży wszystkich spirytualiiów, przyczem kontrakt wyraźnie orzeka, że decyzye „na reklamacyę” wnoszone w tym interesie, lub na żądanie z yznanie jakiegokolwiek odszkodowań, rabatów lub bonifikacyi, wydawane będą według swobodnej oceny zarządu dóbr Dzików.

Wreszcie zawiera kontrakt szereg punktów, tak charakterystycznych dla jego twórców i dla stosunku iście niewolniczego, jakie ma na tem tle powstać, że niepodobna powstrzymać się od przytoczenia ich w dosłownem brzmieniu.

Najważniejsze z nich opiewają :

Potrącenie jakiegokolwiek wzajemnych pretensyi kupującego w rachunku za pobierane trunki, jest bezwarunkowo niedopuszczalnem.

Za szkody podczas transportu powstałe zarząd dóbr nie odpowiada.

Kupujący poddaje się kontroli, a zarządowi dóbr przysługuje pełne prawo wykonywania kontroli wszechstronnej, że trunków obcych nie sprowadza.

Zrzekam się roszczeń, z powodu pokrzywdzenia ponad połowę wartości innej lub prawnej przyczyny.

Jeśli od interesu, na warunkach tej oferty prowadzonego, wymierzona została należytość prawna, jak od kontraktu, pojedyncza lub z podwyżką, to zobowiązuje się ją zapłacić w całości bez regresu, do zarządu dóbr w Dzikowie.

W razie wynikłego sporu między mną a zarządem browaru, poddaję się bezwzględnie ostatecznemu wyrokowi, wydanemu przez JWPana hrabiego, bez apelacyi.

Na dotrzymanie wszystkich powyższej przytoczonych warunków, składam kaucyę 10.000 koron weksłami, a ponadto gwarantuję całym moim majątkiem.

W razie użycia części kaucyi na pokrycie opłat wyżej powiedzianych, winien będę uzupełnić ją do pierwotnej wysokości w 14. dniach, pod rygorem utraty reszty kaucyi, rozwiązaniem stosunku wyżej określonego i zwrotu wszelkich kosztów, strat i odszkodowań stąd wynikłych.

Wszystkie w niniejszem piśmie wymienione warunki, uznaję za główne i mnie obowiązujące, a gdybym któregokolwiek nie dopełnił na ten wypadek tracę w zupełności złożoną kaucyę, a ponadto zobowiązuje się zapłacić zarządowi dóbr wszelkie wynikłe straty i

odszkodowania w takiej wysokości, w jakiej je Zarząd dóbr w Dzikowie polikwiduje, zrzekając się z góry czynienia z tego tytułu sprzeciwu lub dochodzenia pretensyi na drodze sądowej“.

To samo robi dzierżawca browaru w Dolnej Wsi w powiecie Myślenickim.

Doprawdy, wierzyć się nie chce, iż coś podobnego, nawet w naszych osławionych stosunkach galicyjskich jest jeszcze możliwe w XX. wieku. Wszakże to poprostu nowa forma niewolnictwa, tem wstrętniejsza, że osłonięta pozorami legalności, ujęta w formuły prawnego kontraktu. Czy istotnie prawnego — osmielamy się wątpić. Lecz wątpliwości te powinny przedewszystkiem osunąć się powołanymi do tego władzom, a to tem bardziej, że z całą pewnością mamy tu do czynienia bynajmniej nie z odosobnionym wypadkiem, ale z jednym z tych typowych objawów anarchii, na wyżynach społeczeństwa — anarchii, dążącej świadomie do unicestwienia ustawy i jej stosunków. Bez względu na to, skąd takie zamachy pochodzą, władze powinny zdobyć się na odpowiednią energię, aby je udaremniać.

Wobec tego podpisani zapytują c. k. Rząd czy fakt powyższy jest mu znany?

Co zamierza uczynić, ażeby tej nowej formie niewoli propinacyi skutecznie zapobiedz?

Interpelant:

Krężel.

Jedynak, Makuch, Bojko, Styła, Cieluch, Ptak, Myjak, Witos, Jampolski, Szwed, Sodomora, Dumka, Sandulak, Lewicki, Skwarko, Kurowiec.

I n t e r p e l a c y a

p. Korola i tow. do c. k. komisarza rządowego w sprawie obrażającego traktowania ruskiego narodu w urzędowej Gazecie Lwowskiej.

W Nr. 33. urzędowej Gazety Lwowskiej z 12 lutego 1910, której redakto-

rem jest c. k. urzędnik państwowy. opłacany funduszem państwowym, zamieszczono następującą notatkę:

„Jego król. Wysokość książę Maksymilian Saski, brat króla saskiego, który bawił przez miesiąc we Lwowie w gościnie u JE. ks. Metropolity Szeptyckiego, wyjechał onegdaj z powrotem do Fryburga. Na dworcu pożegnał go ks. Metropolita Szeptycki z kilku członkami kapituły gr. kat., rektorat seminaryum gr. kat., OO. Bazylianie i kilku reprezentantów lwowskiej kolonii ruskiej“.

W notatce tej w niesłychany i dotychczas niepraktykowany sposób obrażono i poniżono naród ruski, nazywając jego członków, zamieszkałych we Lwowie wzgardliwie „kolonistami“. Takiej ciężkiej obrazy całego narodu ruskiego, który przecież osiadłszy zamieszkał tutaj o wiele prędzej jak naród polski, nie dopuściła się dotychczas żadna z najbardziej szowinistycznych gazet polskich. odważyła się zaś na to urzędowa gazeta, wydawana kosztem rządu, która powinna stać zdala od wszelkiego, a tem bardziej narodowego szowinizmu.

Podając ten niesłychany fakt do wiadomości c. k. Rządu, zapytują podpisani:

Jakich środków zamierza użyć c. k. Rząd w celu uniemożliwienia tak obrażającego traktowania narodowości ruskiej ze strony urzędowej Gazety Lwowskiej.

Interpelant:

Korol.

Lewicki, Winniczuk, Skwarko, Sodomora, Dumka, Sandulak, Makuch, Tracz, Hanczakowski, Krysowaty, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Krynicki.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie odmawiania dopełnienia kongruy wiejskim księżom wskutek klęsk elementarnych.

Na podstawie §. 10. minist. rozporządzenia z d. 16/11 1898. Dz. p. p. Nr.

205. należy się każdemu proboszczowi na wypadek elementarnej szkody na gruntach erekcyonalnych dopełnienie kongruy odpowiednio do opustu podatkowego od gruntów (nawiedzonych czy to gradem, czy myszami itp.) przyznanego władzą podatkową. Dopełnienie takie należy się proboszczowi całkiem słusznie dlatego, że dochód z gruntów erekcyonalnych wliczony jest każdemu proboszczowi do jego kongruy. Podanie takie o dopełnienie kongruy należy wnosić do c. k. Namiestnictwa — a to, skonstatowawszy faktyczną szkodę, winnoby według jasnego rozporządzenia minister., asygnować zaraz z funduszu religijnego odpowiednie dopełnienie kongruy.

Na żal jednak c. k. Namiestnictwo we Lwowie, z zasady podania takie zwraca, mając już nawet gotowe druki do odnośnej odpowiedzi. — Poszkodowani proboszczowie rekursują do Ministerstwa wyznań i oświaty — a Ministerstwo znów z zasady załatwia wszystkie rekursy korzystnie dla poszkodowanych. Takie rekursy wygrali już niektórzy po dwa i trzy razy w Ministerstwie jak np. w powiecie podhajeckim: ks. Grz. Sodomora proboszcz w Nowosiółce z Kątem, ks. M. Winnicki w Nowosiółce z Łęczówką, ks. B. Tomowicz w Mozolówce, ks. An. Lotocki w Trościańcu — mimo to jednak nowe podania w tej samej sprawie niektórych proboszczów c. k. Namiestnictwo odrzuca. Co więcej — nawet po korzystnie załatwionym, we Wiedniu rekursie, c. k. Namiestnictwo czyni różne „badania“ po dwa i trzy lata, zanim wyasygnuje należne proboszczowi dopełnienie kongruy. Faktem jest, że ks. Nawrocki z Hołhoczu do dziś nie może doczekać się dopełnienia kongruy za r. 1904., a ks. G. Sodomora otrzymał dopełnienie kongruy za r. 1904. aż po 5. latach t. j. w 1909 r.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy rozporządzenia minist. z d. 16. listopada 1898. Dz. p. p. L. 205. obowiązują c. k. Namiestnictwo?

Jeżeli tak — to czy zechce Jego Ekscelencya p. Namiestnik pouczyć dotyczących referentów, że ich interpretacya §. 4. ustawy z d. 19. września 1898. Dz. p. p. Nr. 176. i rozporządzenia minist. z 16/11. 1898. Dz. p. p. Nr. 205., na których oni swe odmowne orzeczenia opierają, — jest zdaje się mylną, jeżeli Ministerstwo wyznań i oświaty ich orzeczenia przy rekursach należycie wniesionych — kasuje?!

Interpelant:

Sodomora.

Lewicki, Oleśnicki, Kiweluk, Korol, Tracz, Dumka, Kurowiec, Sandulak, A. Staruch, T. Staruch, Winniczuk, Skwarko, Makuch, Kryswały.

I n t e r p e l a c y a

p. Dr. K. Lewickiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie nadużycia władzy przez starostów wschodniej Galicyi z powodu zakazu wydawania książek robotniczych — polnym robotnikom.

W powiatach wschodniej Galicyi c. k. Starostwa nie wydają urzędom gminnym książek robotniczych dla polnych robotników, albo zabraniają tym urzędom wydawać robotnikom książki robotnicze.

Urząd gminny w Koniuchach, pow. Brzeżany, nie wydał robotnikom polnym z Koniuch: Hryńkowi Leszczyszynowi, Stefanowi Swolakowi, Józefowi Gruntowskiemu, Wasylowi Gruntowskiemu, Aleksandrowi Leszczyszynowi, Aleksandrowi Singalewiczowi, Janowi Kozakowi, Piotrowi Dziajle, Hryńkowi Saranczukowi, Stefanowi Gołębiowskiemu książek robotniczych, dodając przy odmowie: „Wy nie jesteście rzemieślnikami, a tylko rzemieślnicy mają mieć książki robotnicze“.

Michałowi Wiszniewskiemu i tow. robotnikom z Białoskórki pow. Tarno-

pol, którzy już otrzymali kontrakty na robotę w Prusach, urząd gminny w Białoskórcie nie wydał książek robotniczych, bo „wójt powiada, że niema książek robotniczych tylko służbowe” a robotnicy obawiają się, że „książka służbowa nie jest zdolna, bo w Neuberunie nie przyjmie”.

Robotnik Jan Szeremeta z Kopytowa, pow. Sokal, który postanowił jechać na robotę do Niemiec, zmienił swój zamiar przez to: u nich urząd gminny nie wydaje robotniczych książek, tylko pisarz wystawia t. z. „druki” a ponieważ wójt nie chce przybić pieczętki, więc nie można jechać do Prus.

Robotnikom z Oserdowa, pow. Sokal, parafianom ks. Mirona Łazoryszczyka, nie wydaje urząd gminny książek robotniczych, bo sokalskie Starostwo nie pozwala wójtom dawać książki robotnicze i jakiegokolwiek legitymacye a niemając tych muszą płacić cały bilet kolejowy.

W Chorobrowie, pow. Sokal, nie wydają książek robotniczych, bo Starostwo nie wydaje, względnie zabrania urzędom gminnym wydawać książki robotnicze. Na kolejach nie dostają oni zniżki, chociaż zbiera się ich odpowiednia liczba. Za tamtejszych robotników Omelan Wiura. Robotnikowi Jerzemu Mykietukowi w Filipach, pow. Kołomyja, wójt i pisarz robili przeszkody co do potrzebnych papierów, we wsi Nazórna, pow. Kołomyja, nie chcą wydawać nawet służbowych książek, jak tylko kto jedzie na zarobek.

Robotnik Roman Zagórski, który umyślnie jeździł po książkę robotniczą ze Lwowa do miejsca stałego swego pobytu w Łuczyniecach, pow. Rohatyn, otrzymał w urzędzie gminnym dnia 12. stycznia 1910. zamiast żądanej książki żądanej książki robotniczej, książkę służbową l. 379.

W Hatowicach, pow. Sokal, robotnikom, którzy chcą jechać za zarobkiem

do Pzusa, przeszkadzają w ten sposób, że nie chcą im wydawać poświadczenia książek robotniczych z urzędu gminnego, a że wsi tej wyjeżdża rocznie ponad 30. robotników. Robotnikami tymi są: Józef Markiewicz, Wicco Prochyra, Antoni Krych, Michał Andrejczuk, Jacek Olijnyk, Fabian Godziński, Myron Iwanyszyn, Paweł Iwanyszyn, Jan Dyszkant, Andrzej Jandzio, Wojtek Jandzio, Jan Dżos, Jan Waszczuk, Andrzej Goretuk, i i. Podobnie dzieje się w powiatach Śniatyn, Husiatyn, Tarnopol, Brody, Bóbrka, Skalat, Złoczów i w całej prawie wschodniej Galicyi.

Urzędy gminne nie wydają robotnikom książek robotniczych, ponieważ Starostwa nie wydają, albo zakazują wydawać takie książki tym urzędom.

Wobec takiego postępowania starostów nie tylko pokrzywdzonymi są tysiące robotników, ale też wójtowie się skarżą. Ze wsi Hutar, pow. Stryj, donosi naczelnik gminy: Z naszej wsi wyjeżdża co roku wiele ludzi do Prus na robotę. Ci, którzy wyjeżdżają do Prus na robotę, żądają u mnie jako naczelnika gminy książek robotniczych do podróży. Starostwo stryjskie nie chce mnie takich książek wydać, bo mówi, że te książki są dla rzemieślników. Dlatego proszę mnie dać radę, jakiego mam użyć środka, ażeby dostać ze starostwa robotnicze książki, ponieważ przez to nie można zrobić emigrantom wygody. To potwierdza naczelnik gminy swym podpisem i pieczętką gminną.

Takie bezprawne postępowanie władz politycznych we wschodniej Galicyi pociąga za sobą daleko idące, złe następstwa dla ruskich robotników.

1) Bez książki robotniczej trudno albo wcale nie można np. w fabrykach, kopalniach itd. dostać naszemu robotnikowi zajęcia w kraju i za granicą.

2) Nawet jeżeli robotnik otrzyma książkę służbową, to już posiadaniem

tej książki narażony jest na cięższe warunki zarobkowania, aniżeli by miał książkę robotniczą.

3) Zakaz starostów wydawać książki robotnicze daje sposobność niektórym niesumiebnym wójtom wyzyskiwać robotników w ten sposób, że każą sobie płacić robotnikowi za „połajemne“ wydanie książki robotniczej po 1 K., jak to np. ma miejsce w Koniuchach, pow. Brzeżany, chociaż ustawa przemysłowa wyraźnie powiada, że robotnik ma tylko zwrócić koszta sporządzenia książki a te wynoszą wszystkiego 22 h.

4) Najważniejszym jednak w tej sprawie jest to, że nasi robotnicy z braku książek robotniczych nie dostają zniżek na bilety. Według ustawy mogą robotnicy, jeżeli jadą w grupie 10 ludzi dalej jak 100 km. i wykażą się robotniczymi książkami, otrzymać na kolejach zniżkę, do połowy ceny biletu. Kiedy więc przypuścimy, że przy tak masowej emigracyi ruskich robotników, przez niewydawanie książek robotniczych najmniej 1000 robotników będzie musiało płacić cały bilet kolejowy tam i nazad, to uczyni to przy przeciętnej drodze Lwów-Oświęcim rubrykę 113 tysięcy koron i najmniej tę kwotę będą musieli zapłacić ruscy emigranci z powodu złej interpretacyi ustawy przez starostów.

Wysoki Sejm w swej niedawno uchwalonej rezolucyi w sprawie zniżek biletów kolejowych oświadczył się za dalszemi ulgami w wystawianiu tych zniżek a równocześnie c. k. Starostowie wkładają samowolnie na ruski naród nowe ciężary.

Ta demoralizacya i materialne rujnowanie ruskich robotników wytwarza u nich świadomość, że postępuje się z nimi nielegalnie, a w ten sposób zabija się u nich poczucie praw, co może być największym złem.

Wobec tego podpisani zapytują:

1) Czy c. k. Namiestnictwo wydało c. k. Starostwom zakaz wydawania robotnikom polnym książek robotniczych?

2) Jeżeli nie, to czy wiadomo jest c. k. Namiestnikowi, że c. k. Starostwa wbrew ustawie nie wydają — względnie nie pozwalają wydawać robotnikom książek robotniczych?

3) Co zamysła c. k. Namiestnictwo uczynić, ażeby c. k. Starostwa wydawały urzędom gminnym, a te robotnikom książki robotnicze, tak jak tego ustawa wymaga i to w najkrótszym czasie?

4) Czy nie uważa JEkscelencya p. Namiestnik za wskazane wydać okólnik do wszystkich c. k. Starostw wschodniej Galicyi z pouczeniem, że odmowa książek robotniczych jest pośredniem wprowadzeniem średniowiecznej instytucyi nie pańszczyzn, lecz przywiązania do ziemi?

Interpelant:

Dr. K. Lewicki.

Kiweluk, Skwarko, Dumka, Makuch, Kurowiec, Sandulak, Winniczuk, Krysowały, T. Staruch, A. Staruch, Korol, Tracz, Krynicki, Hanczakowski.

I n t e r p e l a c y a

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie bezprawnego postępowania c. k. rady szkolnej okręgowej w Sanoku względem szkół ludowych w Olchowcu i Bykowcach.

Gminy Olchowce i Bykowce miały wspólną szkołę. Już więcej jak 10 lat ciągnie się sprawa nowego budynku dla szkoły w Olchowcach i pomimo, że gmina ze swej strony wszystko uczyniła, czego rada szkolna okręgowa od niej żądała — sprawa budowy nie postąpiła naprzód i rada szkolna okręgowa tą sprawą wcale się nie interesuje. Natomiast wbrew ustawie, nie pytając rady gminnej w Olchowcach, rada szkolna okręgowa w Sanoku narzuciła gminie Bykowcom szkołę założoną polskiem To-

warzystwem szkoły ludowej, rozumie się z językiem wykładowym polskim, chociaż podług konskrypcji z r. 1900 jest tam 285 gr. kat. a tylko 102 rz. kat. a więc dwa razy więcej rusinów jak łacinników i mimo sprzeciwiania się rusinów — mieszkańców Bykowiec. Całą sprawę przeprowadzono z największym pospiechem — gdy Olchowcy latami czekają na załatwienie sprawy budowy szkoły u nich.

Bykowce odłączono od Olchowiec 1. września 1909 r. prestatycy więc szkolne za rok 1908 i 1909, które wynoszą 188 K. 49 h., powinny być zwrócone gminie Olchowce przez gminę i obszar dworski w Bykowcach: a jest to tylko część.

Władza jednak, pomimo, że rada szkolna miejscowa w Olchowcu domaga się ściągnięcia tej kwoty, żądanie to milczeniem zbywa.

Z przedstawionego tu stanu rzeczy jasno wychodzi działalność władzy szkolnej na szkodę gminy Olchowce i rusinów gminy Bykowiec, bo pierwszym czyni się przeszkody w budowie szkoły nie ściągając się prestatycy szkolnych, a drugim narzuca się szkołę z językiem wykładowym polskim, chociaż oni stanowią większość w gminie.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd:

1) Co zamysła polecić, ażeby w gminie Olchowcach jak najrychlej wybudowano nowy budynek szkolny?

2) Czy skłonny jest nakazać podwładnym organom ażeby ściągnęły z obszaru dworskiego i gminy Bykowiec prestatycy szkolne za rok 1908 i 1909 na rzecz gminy Olchowce?

3) Jak usprawiedliwi przejęcie w Bykowcach szkoły T-wa szkoły ludowej na etat szkolny i wprowadzenie w gminie, z przeważającym ruskiem zaludnieniem, wykładowego języka polskiego w szkole?

Interpelant:

Makuch.

Lewicki, Korol, Krynteki, Sodomora, T. Staruch, Sandulak, Tracz, Skwarko, Kiweluk, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, Winniczuk, Krysowaty.

Interpelacya

p. Makucha i tow. do JEkscelency p. Namiestnika jako prezydenta c. k. Rady szkolnej krajowej w przedmiocie języka wykładowego w szkole ludowej w Bratkowicach pow. Gródek.

Przed 5. laty założono w Bratkowicach szkołę ludową jedno klasową, Przy zakładaniu nie było mowy o języku wykładowym, ponieważ samo przez się rozumie się, że we wsi, gdzie według konskrypcji jest 583 Rusinów a 199 łacinników — wszyscy zaś używają mowy ruskiej — miał być wykładowy język ruski.

Mimo to iure caduco wprowadzono język wykładowy polski wbrew uchwale rady gminnej, wbrew okoliczności, że na 100 dzieci ruskich jest 36 dzieci rz. kat., ten bezprawny stan trwa dotychczas.

Cztery lata temu rada gminna w Bratkowicach uchwaliła, że językiem wykładowym ma być język ruski, zawiadomiła o tem Radę szkolną okręgową, dotychczas jednak niema żadnego zozstrzygnięcia. Pogłoska tylko jest, że rada szkolna miejscowa — czynnik niekompetentny — miała się temu sprzeciwić.

Wobec tego gwałtu dokonywanego na gminie Bratkowicach, zapytujemy JEksc. p. Namiestnika:

Czy znana jemu ta sprawa samowolnego zaprowadzenia języka wykładowego polskiego w szkole ludowej w Bratkowicach, pomimo, że ludność jest ruska i pomimo uchwały rady gminnej?

Czy skłonny jest polecić, ażeby żądanie rady gminnej w Bratkowicach

co do języka wykładowego w ich szkole zostało zgodnie z ustawami jak najszybciej załatwione?

Interpelant:

Makuch.

Lewicki, Korol, Krynicki, T. Staruch, Skwarko, Tracz, Sodomora, Sandulak, Winniczuk, Kiweluk, Hanczakowski, Kurowiec, Dumka, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Kiweluka i tow. do c. k. Rządu w sprawie zakazu wydanego przez c. k. Starostę w Husiatynie, odbywać prywatną naukę w czytelni „Proświta“ w Chorostkowie.

Ponieważ szkoła w Chorostkowie źle przygotowuje dzieci do szkół średnich a nadto język polski jest wykładowym, przeto rodzice, którzy chcą swoje dzieci posyłać do szkół średnich z własną materyalną szkodą zmuszeni są utrzymywać domowego nauczyciela. Kilkoro dzieci, których ojcowie są członkami czytelni „Proświta“ w Chorostkowie, schodzą się razem do sali czytelni i tam się uczą. Sala czytelni jest jedynie na naukę przydatna i w powszedni dzień nikt tam nie przychodzi, bo członkowie czytelni schodzą się tylko w niedziele i święta wieczorem.

Lecz c. k. Starosta Zawadzki w Husiatynie — zamiast takie dążności popierać — zabronił przewodniczącemu czytelni udzielać lokalu czytelni na tę naukę — a uczynił to reskryptem z 11. stycznia 1910. l. 344.

Reskrypt ten można uważać za nieuwagę i przeoczenie ze strony p. Starosty, ponieważ w kulturowym kraju coś podobnego jest niemożliwym.

Wobec tego zapytujemy c. k. Rząd, czy gotów jest polecić c. k. Staroście w Husiatynie, ażeby cofnął swój zakaz odbywania nauki w lokalu czytelni „Proświta“ w Chorostkowie?

Interpelant:

Kiweluk.

Makuch, Lewicki, Korol, Tracz, Krynicki, T. Staruch, Skwarko, Hanczakowski, Kurowiec, Sodomora, Dumka, Sandulak, Winniczuk, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Winniczuka i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie bezprawnego pobudowania przez Zarząd kolejowy rezerwoarów naftowych w pobliżu mieszkalnych domów i w sprawie bezprawnego postępowania c. k. Starostwa w Stanisławowie w sprawie Knihynin Górka, wsi.

Dworzec kolejowy w Stanisławowie stoi na gruntach Knihynina Górki. Zarząd kolejowy wbrew ustawie budowlanej pobudował rezerwoary naftowe, które grożą gminie niebezpieczeństwem eksplozyi: przeciw temu wniosła gmina Knihynin Górka wieś zażalenie.

Ponieważ dworzec kolejowy znajduje się na gruntach Knihynina Górki wsi, to jemu a nie miastu Stanisławowi, przysługuje prawo policyi na dworcu kolejowym. Pomimo to jednak c. k. Starostwo w Stanisławowie zarządziło, że na dworcu kolejowym ma pełnić służbę policya stanisławowska, a nie Knihynina wsi. Na to gmina Knihynin Górka wieś, użalała się. Pomimo jednak upływu długiego czasu zażalenia te nie są załatwione.

Wobec tego podpisani zapytują:

Czy i kiedy zamyśla c. k. Rząd załatwić tak naglące dla gminy Knihynina Górki wsi sprawy?

Interpelant:

Winniczuk.

Lewicki, Makuch, Kiweluk, Korol, Krynicki, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Hanczakowski, Krysowaty, Kurowiec, Sodomora, Skwarko.

Marszałek oznajmia że z odczytanymi wnioskami postąpi regulaminowo interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi, rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji Maurycego Modurowicza konceptowego praktykanta Wydziału krajowego o „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Panu Maurycemu Modurowiczowi praktykantowi konceptowemu Wydziału krajowego udziela się „veniam studiorum“ a mianowicie uwolnienie od obowiązku złożenia trzeciego egzaminu ścisłego, a to celem umożliwienia Mu pozostania w służbie krajowej“.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje: Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie petycji Adolfa Kamienobrodzkiego inżyniera architektki Wydziału krajowego o uznanie lat służby od 15/5. 1899 do 21/11. 1908 i o przyznanie I. dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. Michałowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Panu Adolfowi Kamienobrodzkiemu przyznaje się lata służby od 15. maja 1899 do 21. listopada 1908 jako poliznalne do emerytury a sprawę przyznania I. dodatku pięcioletniego pozostawia się decyzji Wydziału krajowego“.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzuca się głosu.

Izba uchwała ten wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie

komisji budżetowej o zamknięciu funduszu budowy krajowego Zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie.

Sprawozdawca p. Lewicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu funduszu budowy krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie do wiadomości.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki w gotówce w kwocie 416.000 K. na pokrycie niedoboru funduszu budowy Zakładu kulparkowskiego, oraz do wstawiania rat potrzebnych na spłatę tej pożyczki do budżetu krajowego Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie tych wniosków komisji en bloc, a oddzielnie uchwała en bloc powyższe wnioski komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały ad 2) bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę ad 2 w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek oznajmia, że zamierza otworzyć jedną rozprawę ogólną nad sprawozdaniami Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyom powiatowym na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich, zawartymi pod punktem 4 do 33 włącznie porządku dziennego. Następnie toczyć się będzie rozprawa szczegółowa nad każdym sprawozdaniem z osobna.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad następującymi sprawozdaniami:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzesku na pobór

w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

6. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

7. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dąbrowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

8. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Pilźnie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

9. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wadowicach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

10. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Żywcu na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

11. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

12. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Łańcucie na

pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

13. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

14. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

15. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kamionce strumiłowej na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

16. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Turce na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

17. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

18. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Podhajcach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

19. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Starym Samborze na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

20. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kołomyi na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

21. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kosowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

22. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Złoczowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

23. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dobromilu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

24. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

25. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

26. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzeżanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

27. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gródku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków

powiatowych do podatków bezpośrednich.

28. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

29. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

30. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

31. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gorlicach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

32. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Krośnie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

33. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Starzyński.

Marszałek wzywa p. T. Starucha, by nieprzerywał mowcy.

Przemawia dalej p. Starzyński.

Przemawia p. Dumka.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Jampolski.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek [wzywa] zapisanych do głosu posłów „przeciw“ wnioskowi Wydziału krajowego pp. Makucha, T. i A. Starucha, Dumkę, Myroniuka - Zajaczuka, Sodomorę i Winniczuka, oraz posłów zapisanych „za“ wnioskami Wydziału krajowego pp. Merunowicza, Bojkę, Sękowskiego i Jędrzejowicza, do wyboru mowców generalnych.

Przemawia generalny mowca „przeciw“ wnioskowi Wydziału krajowego p. Makuch.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami Wydziału krajowego p. Bojko.

Przemawia p. St. H. hr. Badeni dla sprostowania faktów.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 7 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 18. lutego 1910 r.

Marszałek o godzinie 7 minut 40 wieczorem konstatuje, że Izba jest w komplecie i otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad sprawozdaniami Wydziału kraj. umieszczonymi w punkcie 4—33 włącznie porządku dziennego w przedmiocie zezwolenia kilkudziesięciu. Reprez. pow. na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Przemawia sprawozdawca p. Onyszkiewicz.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzesku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Brzesku zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17 czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. dodatki powiatowe w wysokości 54% (pięćdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego §-fem. 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1907. dz. u. kraj. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu.

Marszałek stwierdza, iż Izba jest w komplecie.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek Wydz. kraj. w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Kolbuszowej zezwala się w myśl postanowień § u. 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% (pięćdziesiąt trzy) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-em 12. ustawy z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi poprawkę, aby zamiast „71%“ umieścić „50%“.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału, przez co odpada głosowanie nad mniejszą cyfrę, zawartą w poprawce p. Winniczuka.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje.

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Bochni zezwala się w myśl postanowień § 23 ust. z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-u 12. ust. z 10/12 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie ten wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Represen-

cyi powiatowej w Dąbrowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie zezwala się pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56°/_o (pięćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18°/_o dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie zezwala się w myśl postanowień §-tu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46°/_o (czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18°/_o dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44°/_o (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wy-

łączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18°/_o dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10 grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Żywcu na pobór w roku 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Żywcu zezwala się pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52°/_o (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18°/_o dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w

oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Brzozowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Brzozowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50°/_o (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18°/_o dodatku na cele drogowe, przepisanego §-m 12. ustawy z 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Kurowiec.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Łańcucie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 60% (sześćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Mielcu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych od podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Mielcu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874, dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907, dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Tarnobrzegu zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 59% (pięćdziesiąt dziewięć)

od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kamionce strumiłowej na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Kamionce strum. zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 dodatki powiatowe w wysokości 18% (czterdzieści ośm) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przypisanego §-em 12. ust. z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Turce na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Turce zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 90% (dziewięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatków osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. A. Staruch i wnosi o niżenie we wniosku cyfry „90“ na „70“.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Merunowicz.

Przemawia p. T. Staruch.

Marszałek wzywa, by p. T. Staruch przemawiał spokojnie.

Przemawia dalej p. T. Staruch.

Przemawia p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek Wydz. kraj.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Zaleszczykach zezwala się w myśl postanowień §. 23. ust. z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 dodatki powiatowe w wysokości 48% (czterdzieści osiem) od państwowych podatków bezpośrednich w pow. przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §. 12. ust. z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. T. Cieński.

Przemawia p. Makuch.

Marszałek wzywa, by nie przerywano mowy.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Podhajcach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Podhajcach zezwala się w myśl §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% (pięćdziesiąt jeden) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Sodomora.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwala Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w

oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Starym Samborze na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Starym Samborze zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 47% (czterdzieści siedem) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12 ustawy z dnia 10. grudnia 1907. Dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kołomyi na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Kołomyi zezwala się w myśl postanowień §. 23. ust. z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 45% (czterdzieści pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, przepisanego §-em 12. ust. z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Myroniuk-Zajaczuk.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Kosowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Kosowie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. dodatki powiatowe w wysokości 46⁰/₀ (słownie: czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, a to obok 18⁰/₀ dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe

w wysokości 45⁰/₀ (czterdzieści pięć ⁰/₀) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego, a to obok 18⁰/₀ dodatku, na cele drogowe, przepisane §. 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44⁰/₀ (czterdzieści cztery) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto - dochodowego a to obok 18⁰/₀ dodatku na cele drogowe, przepisane §-fu 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907, dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Dolinie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem : "

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji powiatowej w Dolinie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% (pięćdziesiąt) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Kurowiec i wnosi o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem Wydz. krajowego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Marszałek oznajmia, że w myśl regulaminu nie może w rozprawie szczegółowej poddać pod uchwałę Izby wniosku powyższego p. Kurowca.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Reprezentacji państwowej w Tłumaczu zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z d. 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910 dodatki powiatowe w wysokości 49% (czterdzieści dziewięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-fem 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Skwarko.

Marszałek przerywa mowcy i zwraca go, by trzymał się przedmiotu.

Przemawia dalej p. Skwarko.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17-go czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 16% (czterdzieści sześć %) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Przemawia p. T. Staruch.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego

czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

P. T. Staruch żąda skonstatowania kompletu Izby.

Marszałek oznajmia, iż już stwierdził, że wniosek Wydz. kraj. Izba uchwalila.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Gródku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Gródku jagiellońskim, zezwala się w myśl postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% (pięćdziesiąt dwa) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nisku na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Nisku zezwala się w myśl postanowień § 23-go ustawy z dnia 17 czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% (pięćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1909. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. kraj.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Czortkowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Czortkowie zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 66% (sześćdziesiąt sześć) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisane §-fem 12. ustawy z dn. 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. kraj.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Przemyślanach zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 64% (sześćdziesiąt cztery) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku oso-

hasto-dochodowego, a to obok 18⁰/₁₀ dodatku na cele drogowe, przepisane § 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydz. krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Gorlicach na pobór w roku 1910. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Gorlicach zezwala się w myśl postanowień §-fu 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46⁰/₁₀ (czterdzieści sześć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18⁰/₁₀ podatku na cele drogowe, przepisane §-em 12. ustawy z dnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w od-

dzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Krośnie, na pobór w r. 1910. wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Krośnie zezwala się w myśl postanowień §-u 23. ustawy z 17. czerwca 1874. dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w r. 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 48⁰/₁₀ (czterdzieści ośm) od państwowych podatków bezpośrednich, w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18⁰/₁₀ dodatku na cele drogowe, przepisane §-em 12. ustawy z 10. grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 158.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Represen-

cyi powiatowej w Cieszanowie na pobór w r. 1910 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie zezwala się w myśl postanowień § 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1871 dz. u. kr. Nr. 51. pobierać w roku 1910. na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości $72\frac{1}{2}\%$ (siedmdziesiąt dwa i pół) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10-go grudnia 1907. dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek Wydziału krajowego.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej z wniosku p. Kozłowskiego w sprawie wydania rozporządzenia wykonawczego do ustawy wodnej z dnia 11. marca 1875 Nr. 38 Dz. u. kr.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przy rozmaitych sposobnościach wydane okólniki c. k. Namiestnictwa, rozporządzenia poszczególnych Ministerstw oraz orzeczenia Trybunału administracyjnego, Najwyższego sądu i Ministerstwa rolnictwa, o ile orzeczenia rzeczzone mają znaczenie sięgające poza granice poszczególnego wypadku, po dokładnem ich rozpatrzeniu zebrał i ogłosił w systematycznej instrukcyi pouczającej władze, w jaki sposób poszczególne postanowienia ustawy wodnej pojmować i wykonywać należy.

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby zapobiegł w ten sposób sprzeciwiającej się niektórym postanowieniom ustawy praktyce, oraz przypomniał w dokładnie wypracowanej instrukcyi właściwą interpretacyę postanowień ustawy wodnej.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w wypracować się mającej instrukcyi objaśnił i przypomniał następujące zasady obecnie obowiązującej ustawy:

A) Sprawa dochodzeń wodno-prawnych. Polityczne orzeczenia. Prawne postępowanie w celu wywłaszczenia.

1. Według §. 41., 78. i 81. ust. wodnej przed rozpoczęciem robót regulacyjnych należy przeprowadzić postępowanie wodno-prawne i wysłuchać życzeń stron interesowanych.

2. Według §. 78. tejsze ustawy i okólnika c. k. Namiestnictwa gal. z 28. sierpnia 1908. l. 13676.:

a) Rozstrzygnięcie spraw wodno-prawnych na podstawie ustawy wodnej nie leży w ręku władz technicznych, ale władz politycznych.

b) Tak wykaz parcel, podlegających wywłaszczeniu, jak i plan sytuacyjny i wykazy katastralne należy złożyć w terminie prawem przepisany w urzędach gminnych i umożliwić przez to stronom interesowanym zbadanie ich.

c) Operata, dotyczące wywłaszczenia, muszą obejmować wszystkie grunta w celach regulacji dla przedsiębiorstwa potrzebne i to bez żadnych luk, mianowicie z planem geometrycznym, tudzież z wykazem właścicieli i kultur

d) Według §. 78. i 84. gal. ustawy wodnej i według okólnika gal. Namiestnictwa z 23. maja 1906 l. 47.838. przed rozpoczęciem robót a względnie postępowania prawnego w celu wywłaszczenia, albo też przed wprowadzeniem punktów spornych na drogę sądową, starać się należy zapomocą wszystkich władz politycznym przystępnych środków a to w duchu §. 37. i 84. ustawy wodnej o dobrowolne uchylenie podniesionych zarzutów i o przyjęcie do skutku porozumienia.

e) Z należytem obostrzeniem odpowiedzialności odnośnych organów w tym kierunku należy zarówno władzom technicznym jak i prawnym, około regulacji zatrudnionym, przypomnieć, że mają obowiązek w sposób prawdziwy i na słusznej interpretacji przepisów polegający, dostarczyć stronom interesowanym informacjami o postanowieniach ustaw i o wypływających z nich prawach stron.

3. Według okólnika c. k. Namiestnictwa z 23. maja 1906. l. 47.828. porozumienia ze stronami szukać również należy przed zatwierdzeniem planów regulacyjnych, a w celu umożliwienia go należy dozwolnić stronom przejrzenia i zbadania planów; po zbadaniu ich zaś przez strony interesowane władze mają obowiązek życzenia stron przyjąć do wiadomości, a o ile one dadzą się pogodzić z celem regulacji i nie wymagają nadmiernych nakładów, powinny również władze życzenia odnośne uwzględnić.

1. Według §. 41., 78., 81. i 87. gal. ustawy wodnej przepisane orzeczenia władz politycznych należy wydać na-

tychmiast po przeprowadzeniu wodno-prawnego dochodzenia, z załatwieniem wniesionych w sprawach wodno-prawnych rekursów zaś tem bardziej zwlekać nie należy, ileż ostateczne uregulowanie stosunków wodno-prawnych leży w interesie wszystkich stron, a w razie długiego trwania prawnego sporu zmieniony stan rzeczy słuszne ocenienie jej często utrudnia.

5. W duchu okólnika c. k. gal. Namiestnictwa z 5. lutego 1900 l. 1.561 tak podczas postępowania wodno-prawnego, jak i po każdym wyroku sądowym odgraniczyć i ustalić należy łożysko rzeki: przed przeprowadzeniem wodno-prawnego dochodzenia na kierownictwo budowy przed terminem komisji wytyczyć na miejscu i opalikować tak naturalne łożysko rzeki, jak i zamierzoną trasę. Po ustaleniu granicy należy również w sposób łatwo dostrzegalny i niedający się zniszczyć, dokładnie wyznaczyć granicę pomiędzy stanowiącem na rzekach publicznych własność publiczną łożyskiem rzeki płynącej i bądźto w drodze ugody, bądźto wskutek wywłaszczenia nabytymi gruntami funduszu regulacyjnego z jednej, a własnością prywatną z drugiej strony; należy również ciągle czuwać nad tem, ażeby znaków granicznych samowolnie nie usuwano.

6. W wypadkach, w których bądźto przed już dokonaną albo rozpoczętą regulacją rzek nie przeprowadzono postępowania wodno-prawnego, nie wydano orzeczenia władz politycznych i nie uwidoczniło zmiany własności w księgach gruntowych, wobec nieuregulowanych dotychczas stosunków własności wogóle i nie ustalonej granicy pomiędzy własnością prywatną a publiczną, należy jak najprędzej pierwotne łożysko rzeki dokładnie odgraniczyć, oraz tam, gdzie dotychczas jest niepełność posiadania i gdzie są spory; należy się postarać o dokładne odgraniczenie nabytych przez fundusz regula-

cyjny przed rozpoczęciem budowy lub w ciągu jej gruntów od własności prywatnej.

7. Wobec regulacji tych rzek, albo tych części rzek, które według §. 2. i 3. państwowej ustawy wodnej z 30. maja 1869. Dz. u. p. 390. i według §. 2. ustawy wodnej z 14. marca 1875. Dz. u. kr. nr. 38, mają na poszczególnych, używanych do żeglugi statkami, albo spławu tratw przestrzeniach, prawem przypisane przymioty wody publicznej, należy obostrzyć wykonanie postanowień zawartych w okólnikach Namiestnictwa w Galicyi z 25. lutego 1900 l. 159, z 4. sierpnia 1904 l. 96.091, z 13. maja 1906. l. 47.838. i 28. sierpnia 1908 l. 13.676 z uwzględnieniem rozstrzygnięcia c. k. Ministerstwa rolnictwa z 21. lipca 1881 l. 66.615 i przypomnieć władzom, że według powyższych postanowień i słusznej ich interpretacji, jedynie tylko w czasie średniego, normalnego i najdłużej w roku trwającego stanu wody, pokryte nią przestrzenie łóżyska wolno funduszowi regulacyjnemu bezpłatnie zająć jako własność publiczną.

8. Należy zwrócić uwagę władz na to, iż niektóre z nich w mylny zupełnie sposób interpretują drugą część orzeczenia Ministerstwa rolnictwa z 21. lipca 1881 l. 66.615, że też wyjątek od postanowień §. 47. ze względu na prawo własności gruntów, pokrytych plantacyami łożyny albo też w inny sposób zakulturowanych, dotyczy jedynie tylko gruntów, leżących w pokrytem wodą podczas średniego, normalnego, przez największą część roku się powtarzającego stanu wody łożyska rzek, że przeto jest zupełnie mylnem i z powyższem orzeczeniem niezgodnem wyprowadzać z zawartej w orzeczeniu z 21. lipca 1881 l. 66.615 interpretacji ustawy jakiegokolwiek pretensye skarbu państwa do leżących poza średnim, normalnym stanem wody, szutrowisk, pokładów kamienia, porośniętych niezakulturowanemi

roślinami łądowemi gruntów oraz gruntów nieproduktywnych wogóle.

9. Należy przypomnieć władzom iż żadna austriacka ustawa, ani żadne rozporządzenie wykonawcze nie czyni różnicy pomiędzy produktywnymi, a nieproduktywnymi gruntami na brzegach rzek, że zatem byłoby bezprawiem ze strony władz, gdyby nieproduktywne albo niezakulturowanemi roślinami łądowemi porośnięte grunta uważały za integralną część łożyska rzeki i gdyby z tego powodu nie stosowały przy zawłaszczeniu tychże gruntów przepisów obowiązujących dla wywłaszczenia wszystkich gruntów wogóle; grunta te są bowiem jedynie tylko wtedy przynależnością łożyska publicznej przestrzeni rzek, jeżeli pokrywa je woda przy średnim, normalnym, najdłużej w roku trwającym stanie wody.

10. W wypadkach, w których albo cała rzeka, albo poszczególne jej przestrzenie nie mają przepisanych w §§. 2. i 3. państwowej i w równobrzmiących §§. 2. i 3. galic. ustawy wodnej prawnych przymiotów rzeki publicznej, a przeto bądźto cała rzeka bądźto poszczególne jej przestrzenie nie mogą być poczytane za części rzeki publicznej używanej do żeglugi statkami i spławu tratw, należy potrzebną do celów przedsiębiorstwa regulacyjnego część łożyska i brzegów rzeki, albo w myśl zaleconego §. 84. dobrowolnego porozumienia albo według §. 365. ust. cywilnej w drodze wywłaszczenia wykupić od stron i po przeobrażeniu własności prywatnej w ograniczoną myśl §. 47. własność publiczną, prawo tej własności zabezpieczyć.

Tam gdzie chodzi o rozróżnienie własności prywatnej od publicznej, władze mają znać tak wykazany w księgach gruntowych i w wyciągach katastralnych, jak i dowodnie na podstawie faktycznie wykonywanej własności stwierdzony stan posiadania.

B) Wykonanie §. 47. w sprawie ograniczonej własności gruntów, uzyskanych wskutek regulacji.

1. W duchu orzeczenia trybunału administracyjnego nr. 1561. z 17. listopada 1882. l. 3471 oraz motywów orzeczenia c. k. ministerstwa rolnictwa z 12. listopada 1890. l. 10.837, należy jedynie tylko wtedy uważać grunt za uzyskany wskutek budowli regulacyjnych, jeżeli grunt ten leży w obrębie regulacji i w granicach przy średnim normalnym, najdłużej w roku trwającym stanie wody, wodą pokrytego łóżyska rzeki; a zatem fundusz regulacyjny ma jedynie tylko prawo do ograniczonej własności tych przestrzeni, których załadowanie nastąpiło wskutek ścieśnienia łóżyska rzeki.

2. Alluwio natomiast czyli przymulenie, pod którą §. 411. ust. cyw. rozumie ziemię, wskutek działania wody nieznacznie do brzegów przymuloną, należy do właścicieli brzegu; do państwa zaś jedynie tylko wtedy, gdy państwowy fundusz regulacyjny albo w drodze dobrowolnego porozumienia albo na podstawie wywłaszczenia stał się właścicielem gruntów nadbrzeżnych, do których woda kawał ziemi przymuliła.

3. W analogicznem zastosowaniu dekretu z 28. grudnia 1842. l. 608, zb. ust. sąd. żadna zmiana własności, przez regulację rzek wywołana, nie może nastąpić bez formalnego objęcia w posiadanie, czy to przez skarż państwa, czy to przez strony prywatne: a zatem przed każdym objęciem w posiadanie bądźto gruntów nowo powstałych, bądźto takich, których konfiguracja uległa zmianie, należy przyprowadzić wodno-prawne dochodzenie i wysłuchać strony.

4. Nie może być poczytanym za grunt uzyskany wskutek regulacji taki grunt, który jedynie tylko czasowo z powodu wylewu pozostawał pod wo-

da. Grunt tego rodzaju według §. 408. ust. cywilnej pozostaje własnością poprzedniego właściciela; a przeto §. 47. gal. ustawy wodnej ustanawia jedynie tylko technicznymi względami uzasadniony wyjątek od postanowień powszechnej ustawy cywilnej.

5. Załadowania należy tak w duchu orzeczenia trybunału administracyjnego nr. 1561 l. 2371 z 17. listopada 1882 jak i orzeczenia ministerstwa rolnictwa z 12. listopada 1890 l. 10.837, jedynie tylko wtedy uważać za grunt uzyskany wskutek regulacji rzek, jeżeli rzezone załadowania przedstawiają się w samej rzeczy, jako zamierzony, w obrębie budowli regulacyjnych leżący i planem regulacyjnym przewidziany skutek regulacji rzek i jeżeli załadowania powstały nie bez nakładów funduszu regulacyjnego, a skarż państwa podczas wodno-prawnego dochodzenia dowiódł, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy regulacją odnośnej przestrzeni rzeki a utworzeniem załadowania.

6. Do wodno-prawnych dochodzeń przy budowlach wodnych prowadzonych przez państwo, należy w sprawach spornych większej wagi powołać oprócz urzędowych rzeczoznawców, także z uwzględnieniem orzeczenia trybunału administracyjnego z dnia 3. marca 1900 L. 921. od władz politycznych niezawisłych rzeczoznawców i należy zażądać od nich wydania fachowej opinii w przedmiotach spornych.

7. Przy wykonaniu §. 47. starać się należy o przyjscie do skutku dobrowolnego porozumienia ze stronami z równoczesnem przedmiotowem pouczeniem stron, jakie prawa na podstawie ustawy cywilnej i ustawy wodnej posiadają. W razie, jeżeli porozumienie nie dojdzie do skutku, sprawa może być rozstrzygniętą przez orzeczenie władz politycznych. Orzeczenie takie jednak ma jedynie tylko prowizoryczną moc obo-

wiązującą, albowiem według licznych orzeczeń najwyższego trybunału sądowego, do ostatecznego rozstrzygnięcia w wypadkach, których powód jedynie tylko jest publiczno-prawnej natury, a których właściwy przedmiot należy do prawa prywatnego, są powołane władze sądowe.

C.) Odstąpienie uzyskanych na podstawie §. 47. gruntów właścicielom gruntów nadbrzeżnych.

1. W postępowaniu, którego przedmiotem jest odstąpienie gruntów, uzyskanych wskutek regulacji rzek właścicielom gruntów nadbrzeżnych, należy w duchu §. 84. gal. ustawy wodnej przede wszystkim starać się o przyjęcie do skutku dobrowolnego porozumienia. Ze względu na to bowiem, że mogąca być przedmiotem skargi sądowej prawnie uzasadniona pretensja nadbrzeżnych właścicieli do odstąpienia^a rzeczonych gruntów, ogranicza również i skarb państwa w wykonaniu prawa własności rzeczonych gruntów, grunta te mają zupełnie odmienną od innych przedmiotów własności państwowej naturę prawną.

Oznaczenie ceny za grunta właścicielom nadbrzeżnych gruntów odstąpić się mające, ma władza polityczna bez współdziałania władz skarbowych, przeprowadzić według szczególnych norm, a nie na podstawie tych ogólnych przepisów i praktyk, których dla innych rodzajów własności państwowej trzyma się c. k. Ministerstwo skarbu i c. k. krajowe dyrekcje skarbowe.

2. Tak według brzmienia §. 47. gal. ustawy wodnej, jak i według okólnika gal. namiestnictwa z 5. lutego 1900 l. 1561 w każdym wypadku, w którym właściciele gruntów nadbrzeżnych zgłosili pretensję do gruntu uzyskanego przez regulację rzeki, należy w drodze wodno-prawnego dochodzenia po wysłuchaniu stron, przeprowadzić zbadanie

pytania, czyli przedsiębiorstwo nie potrzebuje gruntu do lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu.

3. Należy do dochodzeń wodno-prawnych w spornych sprawach większej wagi odstąpienia gruntów właścicielom gruntów nadbrzeżnych dotyczących powoływać niezawisłych od władz politycznych i bezstronnych rzeczoznawców; należy również dopuścić właścicieli gruntów nadbrzeżnych, jako też ich prawnych technicznych doradców do przeprowadzenia zwróconego przeciwko zdaniu władz technicznych i politycznych, technicznie uzasadnionego przeciwdowodu; jedynie tylko po wyczerpującem zbadaniu rzeczy przysługuje władzom politycznym prawo wydania prowizorycznego orzeczenia.

4. Należy polecić władzom technicznym, ażeby o ile możności jak najspieszniej sporządziły wykaz gruntów, uzyskanych wskutek regulacji tych rzek, albo przestrzeni rzek, na których roboty już ukończono i aby w osobnym wykazie władze uwidocznily te wskutek już ukończonych regulacji uzyskane grunta, których przedsiębiorstwo do lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu nie potrzebuje.

5. Także i przy tych regulacjach rzek, przy których roboty są w ciągu, należy corocznie uwidocznic w wykazie wszystkie dojrzałe załadowania, a obok nich zarówno te grunta, na których zawieszono roboty prowadzone w celu załadowania, jak i te, na których fundusz regulacyjny z przysługujących mu na podstawie §. 47. praw nigdy nie korzystał; ewidencję tych poszczególnych kategorii gruntów należy ciągle utrzymywać. Także i podczas regulacji rzek powinien skarb państwa odstąpić właścicielom gruntów nadbrzeżnych te uzyskane wskutek regulacji, albo zakupione grunta, których w celu lepszego zabezpieczenia i wzmocnienia brzegu nie potrzebuje.

II) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w celu przyspieszenia odgraniczeń pomiędzy łożyskiem rzeki, a jej brzegami i pomiędzy własnością publiczną a prywatną na rzekach już uregulowanych w tych wypadkach, w których odgraniczenia z powodu zaniedbania władz, albo z powodu braku odnośnych organów dotychczas nie przeprowadzono, jak również i w tych poszczególnych wypadkach, w których przed r. 1901 zabierano grunta bez dochodzenia wodno-prawnego i orzeczenia władz politycznych, — wstawił do preliminarza budżetu na r. 1910 ze względu na nagłą naturę sprawy w drodze kredytu dodatkowego osobną pozycję na odnośne wydatki przeznaczoną, albowiem ryczałt na ogólne wydatki starostów żadną miarą na ich pokrycie wystarczyć nie może.

III) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby jak najprędzej przeprowadził znaczne powiększenie tak technicznych i prawniczych sił jak i geometrów ewidencyjnych przy c. k. Namiestnictwie, starostwach i poszczególnych przedsiębiorstwach budowy i odnośne wydatki, o ile dotyczą rzek państwowych, wstawił do preliminarza budżetu na r. 1911.

IV) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przez polepszenie materialnego bytu urzędników technicznych i przez wstawienie osobnej pozycji budżetowej przeznaczonej na stypendya dla uzdolnionych słuchaczy akademii technicznych, z kontraktowo zabezpieczonym warunkiem, że się poświęcą służbie państwowej — postarał się w duchu wielokrotnych rezolucyj galicyjskiego Sejmu o umożliwienie w przyszłości wydawniejszego zwiększenia sił technicznych i geometrów ewidencyjnych, które ze względu na interesa publiczne, nawet z czysto fiskalnego punktu widzenia jest nagląco potrzebnem.

V) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w duchu §. 20. rozporządzenia wyko-

nowczego do gal. ustawy o regulacji rzek z 18. września 1901 Dz. u. kraj. nr. 103. ustanowił specjalnych komisarzy dla spraw wodnych, przyspieszył wydanie instrukcyi dla tych komisarzy, ustanowił szeregowe posady hydro-techników, jako fachowych doradców władz politycznych i technologów chemicznych, a odnośne wydatki, o ile dotyczą rzek państwowych a nie polegają na podstawie ustawy z 18. września 1901 o regulacji rzek, wstawił do preliminarza budżetu na r. 1911.

VI) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby ze względu na okoliczność, że w kraju tak wielkim, jakim jest Galicya, odpowiadające celowi załatwienie spraw za pośrednictwem wysyłanych przez Namiestnictwo, stale we Lwowie urzędujących sił urzędowych, jest niepodobniństwem, albowiem wobec wielkości kraju i różnorodności rozwoju i jego warunków, urzędnik dokładnej znajomości tak miejscowych jak i rolniczych stosunków w całym kraju mieć nie może, — postarał się o przydzielenie przeznaczonych do załatwiania spraw wodnych technicznych i prawniczych sił do c. k. starostw w Galicyi.

VII) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby polecił odnożnym siłom, przed rozpoczęciem urzędowania zapoznać się z rolniczymi stosunkami wogóle, a z miejscowymi stosunkami dotyczącego starostwa w szczególności.

VIII) Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w obustronnym interesie skarbu państwa i stron wydawaniem nieuzasadnionych orzeczeń, nie zmuszał strony do wchodzenia na drogę sądową, ale ażeby tam, gdzie wejście na nią jest nieuniknionem ze względu na niewątpliwą kompetencję władz sądowych w sprawach wodnych z prawem własności lub posiadania związek mających, ani przy rozpoczęciu ani w czasie trwania postępowania sądowego zarzutem niedopuszczalności drogi sądowej nie utru-

dniał właścicielom gruntów nadbrzeżnych prawnej obrony przed sądem.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Kurowiec.

Przemawia p. Hanczakowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kozłowski i wnosi o przyjęcie en bloc wniosków komisji.

Izba uchwała wniosek p. sprawozdawcy o przyjęcie en bloc wniosków komisji, a oddzielnie uchwała en bloc powyższe wnioski komisji.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych, a mianowicie wniosku p. Dra K. Lewickiego i tow. w sprawie bezprawnych uchwał rady szkolnej miejscowej i rady gminnej w Zamarstynowie.

Wniosek ten opiewa:

Wniosek nagły

p. Dra K. Lewickiego i tow. w sprawie bezprawnych uchwał rady szkolnej miejscowej i rady gminnej w Zamarstynowie.

Rada szkolna miejscowa w Zamarstynowie na posiedzeniu z 13. stycznia 1910 r. uchwaliła:

1) zabronić dzieciom szkolnym odmawiać w szkole ruskie modlitwy,

2) zabronić nauczycielom i nauczycielkom rozmawiać pomiędzy sobą po rusku w szkole, — a nawet na korytarzach,

3) zabronić nauczycielom i nauczycielkom mówić po rusku do ruskich dzieci szkolnych.

Rada gminna w Zamarstynowie ten krok aprobowwała, a nawet wybrała z pomiędzy siebie komisję, która ma to dzieło przeprowadzić i doglądać.

W szkole w Zamarstynowie jest ponad 300 dzieci ruskich.

Wobec takiego bezprawnego postępowania władz podpisani stawiają:

Nagły wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby natychmiast zarządził rozśledzenie tej sprawy, t. j. naprowadzonych uchwał rady szkolnej miejscowej i gminnej w gminie Zamarstynowie i bezprawne uchwały w sprawie używania ruskiej mowy w szkole zniósł.

Wnioskodawca:

Dr. K. Lewicki.

Kiweluk, Skwarko, A. Staruch, T. Staruch, Oleśnicki, Sandulak, Kurowiec, Makuch, Tracz, Sodomora, Krysowaty, Dumka, Winniczuk, Korol, Hanczakowski.

Przemawia p. Lewicki uzasadniając nagłość wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Następuje:

Wniosek nagły:

p. Bojki i tow. w sprawie szkód elementarnych w kilku gminach powiatu dąbrowskiego.

W drugiej połowie czerwca r. 1909 gminy: Wola żelichowska, Zalipie, Zapasternicze, część gminy Lubiczka, i Żelichowa, zostały nawiedzone gradem, który zniszczył plony będące w pełnym rozwoju, tak, że musiano je przeorać i zbiory rolnikom prawie zupełnie przepadły.

Aby przyjść ciężko dotkniętym z jaką taką pomocą ze strony kraju, podpisani wnoszą

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminom wyżej wymienionym udziela się z funduszów krajowych odpowiednią subwencję.

Wnioskodawca:

Bojko.

Czaykowski, Górski, Schätzel, Skrzyński, Bis, Myjak, Lewakowski, Gniewosz, Długosz, Styła, Ptak, Witos, Cieluch, Szwed, Krężel, Jedynek, Jampolski, Cipser, Kędzior, Wrześniowski.

Przemawia p. Bojko uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała

przekazanie tego wniosku nagłego Wydziałowi krajowemu jako komisji.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza p. Urbańskiego do odczytania porządku dziennego następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne na dzień 19. lutego 1910 godz. 10. przedpołudniem.

Koniec posiedzenia godzina 11 m. 45 w nocy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.***St. Henryk Badeni w. r.***

